

Verplichte aansluiting Vervangingsfonds: Wachten op beëindiging of nu de overstap maken naar eigenrisicodragerschap?

Over de modernisering van het Vervangingsfonds en Participatiefonds wordt al jaren gesproken.

Recentelijk zijn schoolbesturen in het primair onderwijs per brief ingelicht over de aanstaande verdere modernisering van het Participatiefonds, waarbij wordt toegewerkt naar een sterk vereenvoudigd reglement dat aansluiting heeft bij de nieuwe ontslagsystematiek die met ingang van 1 januari 2020 voor het gehele primair onderwijs zal gaan gelden. Over de modernisering van het Vervangingsfonds wordt momenteel echter minder gesproken. Hoewel sinds 1 januari 2015 de mogelijkheden voor de eigenrisicodragers Vervangingsfonds zijn verruimd, is van het vervallen van de verplichte aansluiting bij het Vervangingsfonds momenteel nog geen sprake.

Medio 2015 schreef Sander Dekker, toen nog de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, in een brief aan de Tweede Kamer te streven naar het vervallen van het Vervangingsfonds tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2020. Wordt dit opgevolgd, dan betekent dit dat binnen nu en 1,5 jaar de verplichte aansluiting bij het Vervangingsfonds komt te vervallen. Eigenrisicodragerschap voor alle schoolbesturen komt eraan, maar hoe dit geregeld gaat worden is nog onbekend. Op dit moment is eigenrisicodragerschap mogelijk, maar onder bepaalde voorwaarden. Veel schoolbesturen zijn momenteel al eigenrisicodragers Vervangingsfonds, maar de meerderheid is nog aangesloten bij het Vervangingsfonds. Voor die schoolbesturen geldt momenteel: afwachten tot de verplichte aansluiting komt te vervallen of niet afwachten en kijken of aan de voorwaarden wordt voldaan en afwegen of het verstandig is de keuze te maken eerder eigenrisicodragers te worden. In dit artikel helpen we u bij deze overweging. >>

door Daniëlle van Schaik,
Junior P&O Adviseur Dyade

“Het Vervangingsfonds biedt jaarlijks op 1 januari een overstapmoment waarop het eigenrisicodragerschap voor schoolbesturen in kan gaan.”

“Dyade Advies denkt graag met u mee over een overstap naar eigenrisicodragers Vervangingsfonds en helpt u bij het onderzoek en de analyse van het eigenrisicodragerschap.”

>>

Schoolbestuur draagt zelf de financiële verantwoordelijkheid Wanneer een schoolbestuur eigenrisicodragers is voor het Vervangingsfonds draagt het schoolbestuur zelf de financiële verantwoordelijkheid voor de kosten van vervangingen. De vervangingskosten bij ziekte en schorsing kunnen bij ingang van het eigenrisicodragerschap niet meer worden gedeclareerd bij het Vervangingsfonds en vallen daarmee onder de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Het Vervangingsfonds biedt jaarlijks op 1 januari een overstapmoment waarop het eigenrisicodragerschap voor schoolbesturen in kan gaan. Om eigenrisicodragers te worden per 1 januari 2019 moet vóór 5 november 2018 een aanvraag worden ingediend bij het Vervangingsfonds. Het Vervangingsfonds beoordeelt of voldaan is aan alle voorwaarden om de overstap naar eigenrisicodragerschap te kunnen maken. Deze overstap geldt voor een termijn van drie jaar. Gelet op het streven naar de beëindiging van de verplichte aansluiting is het eigenrisicodragerschap na het aflopen van de termijn waarschijnlijk definitief.

Verzuim- en vervangingsbeleid Een bevoegd gezag met een lumpsumbudget van ten minste 20 miljoen euro kan sinds 1 januari 2016 met instemming van de P(G)MR overstappen naar eigenrisicodragerschap. Om de overstap te kunnen maken, moet wel aan bepaalde voorwaarden wor-

den voldaan. Naast instemming van de P(G)MR op de aanvraag en het verzuim- en vervangingsbeleid, moet het ziekteverzuimpercentage van het bevoegd gezag 10% of lager zijn in het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de aanvraag is ingediend. Of er moet sprake zijn van een verlaging van het ziekteverzuimpercentage van ten minste 10%. Daarnaast moet er met instemming van de P(G)MR een rapportage zijn over succesvol uitgevoerd verzuim- en vervangingsbeleid gedurende minimaal een jaar voorafgaand aan het jaar waarin het verzoek is ingediend. De inhoud van dit beleid wordt echter niet inhoudelijk getoetst door het Vervangingsfonds bij de aanvraag, enkel de instemming van de P(G)MR wordt getoetst.

Overstappen naar eigenrisicodragerschap kan financieel interessant zijn

Schoolbesturen die de overstap maken naar eigenrisicodragers Vervangingsfonds betalen een lagere premie dan schoolbesturen die aangesloten zijn bij het fonds. De overstap naar eigenrisicodragerschap kan vanuit een financiële overweging worden gemaakt. Indien de premie die betaald wordt aan het Vervangingsfonds hoger is dan de gedeclareerde kosten, kan het overstappen naar eigenrisicodragerschap financieel interessant zijn. Hoewel de premies voor aansluiting bij het Vervangingsfonds sinds 2016 zijn gedaald, is de premie van 1 januari 2018 met 1% toegenomen ten opzichte van 1 januari 2017. Per 1 januari 2018 is de premie voor aangesloten schoolbesturen bij het Vervangingsfonds 5,85%. Het percentage van de BGZ-premie, welke ook wordt betaald door schoolbesturen die eigenrisicodragers zijn, is 0,15% en zit inbegrepen in deze 5,85%. De verwachting is dat de premie voor aansluiting bij het Vervangingsfonds het komende jaar verder zal stijgen. Een stijgende premie kan voor schoolbesturen een prikkel zijn om de overstap naar eigenrisicodragers te maken. Schoolbesturen die eigenrisicodragerschap zijn betalen namelijk een lagere premie, bij volledig eigenrisicodragerschap is dat 0,22%

Verzuimpreventiemaatregelen Maar een financiële prikkel is niet de enige prikkel die schoolbesturen ertoe heeft gezet de overstap te maken naar eigenrisicodragerschap. Een veelgehoorde

reden voor de overstap is de administratieve last die aansluiting bij het Vervangingsfonds met zich meebrengt. Daarnaast is een hoger bewustzijn van de kosten van de vervanging een belangrijke reden om over te stappen tot eigenrisicodragerschap. Hoewel het hebben van een vervangingsbeleid verplicht is gesteld in de cao, verhoogt de overstap naar eigenrisicodragerschap het bewustzijn voor de kosten van vervangers. Daarnaast intensiveren de meeste schoolbesturen de verzuimpreventiemaatregelen bij de overstap naar het eigenrisicodragerschap, waarmee wordt voortgebouwd op het beleid dat al voor het eigenrisicodragerschap was ingezet. Het is hiermee mogelijk meer de regie te houden over het verzuimproces. Aansluitend kan ook het lerarentekort meespelen bij de afweging tot de overstap naar eigenrisicodragerschap. Om de kosten voor de vervanging gedeclareerd te krijgen bij het Vervangingsfonds moet er daadwerkelijk sprake zijn van een vervanger. Het lerarentekort maakt het steeds lastiger om vervangers te vinden, waardoor schoolbesturen ook niet altijd invulling kunnen geven aan de vervanging en daarmee kunnen vergoedingen van het Vervangingsfonds worden misgelopen.

Het eventueel beëindigen van de verplichte aansluiting bij het Vervangingsfonds, maar ook de andere ontwikkelingen die spelen, maken dat het voor u interessant kan zijn om de te nemen maatregelen hel-

der in beeld te krijgen. U komt dan misschien tot de conclusie dat de instap tot eigenrisicodragerschap per 1 januari 2019 de juiste beslissing is en dat u daarmee premie bespaart. Als uit nader onderzoek echter blijkt dat dit voor uw organisatie anders uitvalt, weet u in ieder geval waar u straks aan toe bent en naartoe kunt werken met het oog op een eventuele beëindiging van het Vervangingsfonds.

Dyade Advies denkt graag met u mee over een overstap naar eigenrisicodragerschap Vervangingsfonds en helpt u bij het onderzoek en de analyse van het eigenrisicodragerschap. Op basis van een analyse-rapportage met conclusies en advies kunt u straks beoordelen of de overstap per 1 januari 2019 interessant is voor uw schoolbestuur. Wij werken op basis van een quick- of deepscan van de relevante informatie. Daarnaast kijken wij graag met u mee naar de mogelijkheden tot herverzekeren. Hoewel de deadline voor de aanvraag voor overstap naar eigenrisicodragerschap op 5 november 2018 ligt, is het advies om tijdig na te denken over een eventuele overstap. ●

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onze adviseurs Daniëlle van Schaik (06-51188318), Ronald van Rooijen (06-51097257), Lianne van Dijk (06-53844765) en Wilma Rijndorp-Kreft (06-25490300).